

Pas a desnivell

El pam i pipa quadrat

El senyor José Luis Núñez, de la famosa i emprenedora "Núñez y Navarro", va fer unes declaracions a un redactor de "Mundo Diario", i aquest rotatiu va publicar-les en la seva edició del dia 6 del mes actual. Hi ha uns quants aspectes dels que posa sobre la taula el senyor Núñez que causen sorpresa. Fins i tot deixant de banda una de les seves afirmacions: "Crec que ara és el moment oportú perquè la ciutat sàpiga la veritat del Golferichs, a rel d'una campanya que deixava el nostre nom en entredit". Vull dir: jo no m'atreveria a parlar d'"oportunitat" i a esmentar la premsa en uns moments de recolliment i d'oració, però potser val més no tocar aquest nervi tan peculiar de l'afer. El senyor Núñez diu: "Golferichs no és monument artístic. Com es pot veure, si ens situem dins la més estricta legalitat, Golferichs ja hauria d'estar enderrocada".

De manera que hem de donar les gràcies per tanta gentilesa i reconèixer una sensibilitat que potser caldrà apreciar amb registres més extensos. Si és que dura...

Bé: el senyor Núñez, en les declaracions esmentades, explica unes complexes operacions financeres amb les monges propietàries del Golferichs —i propietàries per adquisició o per donació?— i exposa la francesilla de la "compensació de volums" (s'interpreta que això vol dir conservar l'edifici com a patrimoni de la ciutat), amb el perjudici que representaria per a "Núñez y Navarro", estimat en vint milions de pessetes. Són massa pessetes per una casa que, segons una disposició de la Direcció del Patrimoni Artístic exhibida pel senyor Núñez al periodista de "M.D." no interessa com a edifici protegit.

Trobem, doncs, que en uns quants metres quadrats de terreny es barregen els milions, l'art, els sentiments, la història i l'ètica. Un conflicte d'interessos

materials i espirituals que es produeix amb una freqüència excessiva i acaba gairebé sempre amb la destrucció dels béns de l'esperit. Una pèrdua irremediable! Però com que vint milions de pèrdua possible per a un negoci són també dignes de grans lamentacions, podrien posar-se a estudi els següents suggeriments:

a) "Núñez y Navarro" i les altres empreses del mateix ram s'haurien de fer càrrec que, per a aquesta ciutat on treballen, puguen i prosperen —així ho desitgem tots— les obres menors del modernisme també compten, ja que integren un conjunt que ens honora. Encara que alguns exemplars no assoleixin el caràcter d'obres mestres, es pot dir d'una manera categòrica que són molt més importants que els edificis destinats a substituir-los. O sigui que és sumament improbable que, en el futur, vinguin visitants d'altres països a contemplar-los amb l'admiraació que susciten les construccions del modernisme català. En resum, que es tingui present que el pam o metre quadrat de terreny, per molt alts que es cotitzin, mai no haurien de valer tant com les mateixes superfícies —si es poguessin amidar així— de l'ànima d'un poble.

b) "Núñez y Navarro" i les altres empreses dedicades a les mateixes activitats, per tal d'evitar-se malguanys de vint o més milions (un entrebanc que és molt de doldre), haurien d'adoptar la norma de consultar al Col·legi d'Arquitectes o als Amics de la Ciutat abans d'adquirir en ferm qualsevol edifici "vell" o poc productiu des del punt de vista més immediatament pràctic. És versemblant pensar que aquest requisit comprometria algun negoci rodó, però en canvi augmentaria les simpaties que mereixen aquestes oficines abocades a serveis d'un pes social tan considerable. ● PERE CALDERS